

Innst. 157 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument 8:7 S (2010–2011)

Innstilling fra finanskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Solveig Horne, Ib Thomsen og Hanne C.S. Iversen om likestilling av litteratur

Til Stortinget

Sammendrag

I Dokument 8:7 S (2010–2011) ble følgende forslag fremmet 5. oktober 2010:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om innlemming av e-bøker i merverdiavgiftsfritaket som gjelder for litteratur.»

Det vises til dokumentet for bakgrunn og begrunnelse for representantforslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Thomas Breen, Gunvor Eldegard, Irene Johansen, Gerd Janne Kristoffersen, lederen Torgeir Micaelsen, Torfinn Opheim og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Ulf Leirstein, Jørund Rytman, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Gunnar Gundersen, Arve Kambe og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, og fra Venstre, Borghild Tenden, viser til at finansministeren

har avgitt uttalelse om forslaget i brev av 9. november 2010 til finanskomiteen. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen viser til at merverdiavgiften er en generell forbruksavgift og en sentral inntektskilde for finansiering av statens utgifter. Rundt 150 land har et momssystem som har som formål å finansiere gode fellesskapsløsninger uten å skattlegge arbeid direkte. I Norge er merverdiavgiften anslått å innbringe over 200 mrd. kroner i 2011.

Komiteen viser til at begrunnelsen for at bøker er fritatt for merverdiavgift, ifølge forarbeidene, er at det «i et lite språksamfunn som det norske er sterke grunner for at det trykte ord skal være fritatt fra den omkostningsbelastning som en avgift vil bety for den trykte publikasjon».

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at det i svarbrev fra finansministeren av 1. mars 2010 til finanskomiteen angående Dokument 8:53 S (2009–2010) poengteres at «Støtte gjennom merverdiavgiftsfritak innebærer at støttebeløpet avhenger av omsetningsverdien. Den beløpsmessige støtten fra staten gjennom fritaket vil dermed være betydelig større til populære utgivelser med stort salg enn snevrere utgivelser som selger lite». Videre presiseres det at «Dagens fritak for omsetning av trykte bøker omfatter imidlertid alle utgivelser uavhengig av språk».

Flertallet peker på at fritak for merverdiavgift kan skape avgrensingsproblemer. Elektroniske tjenester kan kombinere lyd, tekst, film og bilde på en rekke måter. Dette er en ønsket utvikling med en rekke muligheter. Etter flertallets vurdering bør markedet preges av avgiftsmessig likebehandling; 25 prosent merverdiavgift er en forutsigbar rammebetingelse.

Flertallet viser for øvrig til at handelen over landegrensene øker i takt med innføring av ny teknologi, og er glade for at Finansdepartementet prioriterer arbeidet med å sikre like avgiftsbestemmelser for norske og utenlandske e-bøker.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til Stortingets behandling av Dokument 8:53 S (2009–2010) som er likelydende med det forslaget som fremmes i dette representantforslaget.

Disse medlemmer mener at den argumentasjon som der ble framført av komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre til støtte for forslaget fortsatt er gyldig.

Blant annet viste medlemmene fra disse partiene til at dagens lovverk, merverdiavgiftsloven § 6-3, fritar fysiske bøker i siste omsetningsledd for merverdiavgift. Dette har vært rettstilstanden siden midten av 1960-tallet. Begrunnelsen for dette fritaket har langt på vei vært språk- og kulturpolitisk – all den tid Norge da, som nå, er et lite språksamfunn, og at merverdiavgiftsfritaket har vært et effektivt virkemiddel både med hensyn til litteraturproduksjon, -oversettelse og lesing. På 1990-tallet besluttet Stortinget at også parallellutgaver av bøker utgitt som lydbøker skulle fritas for merverdiavgift, blant annet av hensyn til grupper med lesevansker. Med andre ord har språk- og kulturpolitiske hensyn tradisjonelt sett veid tyngre enn rent fiskale hensyn i denne forbindelse.

Slik bør det etter disse medlemmers mening fortsatt være. Videre er det etter disse medlemmers mening grunnleggende inkonsekvent å ha forskjellige merverdiavgiftsregler for samme produkt – i dette tilfelle tekst – alt etter hvilken innpakning produktet har eller på hvilken teknisk plattform produktet presenteres. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at merverdiavgiftssystemet er fleksibelt nok til å ta opp i seg den teknologiske utviklingen, og at man har et regelverk som er mest mulig plattformnøytralt. Regjeringens høyst uklare forslag om å innføre mva. på elektroniske tjenester levert fra utlandet fra (tidligst) 1. juli 2011 medfører etter disse medlemmers syn ikke noe annet enn

økt byråkrati og muligens en liten økning i de fiskale inntektene til staten og har lite eller ingenting å gjøre med de prinsipielle spørsmål som reises i representantforslaget om likebehandling av litteratur, uavhengig av produksjonsmåte og/eller -plattform.

Disse medlemmer er derfor av den oppfatning at papirboken, lydboken og e-boken må behandles likt, tilsvarende digitale og analoge læremidler til skoleverket, og med fortsatt momsfristak.

Disse medlemmer viser videre til disse partiers alternative statsbudsjett for 2011 hhv. Innst. 3 S (2010–2011) og Innst. 4 L (2010–2011) hvor disse partier både går mot regjeringens forslag om å innføre moms på elektroniske tjenester levert fra utlandet og fremmer forslag om å innlemme e-bøker i merverdiavgiftsfritaket som gjelder for litteratur.

Disse medlemmer viser til slutt til begrunnelsen i representantforslaget og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om innlemming av e-bøker i merverdiavgiftsfritaket som gjelder for litteratur.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om innlemming av e-bøker i merverdiavgiftsfritaket som gjelder for litteratur.

Komiteens tilråding

Komiteen viser til representantforslaget og til merknadene og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:7 (2010–2011) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Solveig Horne, Ib Thomsen og Hanne C.S. Iversen om likestilling av litteratur – vedtas ikke.

Oslo, i finanskomiteen, den 9. desember 2010

Torgeir Micaelsen

leder

Dag Ole Teigen

ordfører

Vedlegg**Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen,
datert 9. november 2010****Dokument 8:7 S (2010–2011) Representantforslag
fra Horne, Thomsen og C.S. Iversen om likestil-
ling av litteratur**

Jeg viser til representantforslag Dokument 8:7 S (2010–2011) fra representantene Solveig Horne, Ib Thomsen og Hanne C.S. Iversen om at Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å innlemme e-bøker i merverdiavgiftsfritaket som gjelder litteratur.

I dagens regelverk er det ikke noe merverdiavgiftsfritak for litteratur. Fritaket som gjelder bøker er avgrenset til trykte bøker. I praksis vil representantenes forslag innebære at merverdiavgiftsfritaket som gjelder for trykte bøker utvides til å omfatte elektroniske bøker.

Fritaket for trykte bøker er anslått til å utgjøre om lag 1,35 mrd. kroner i 2011, se tabell 1.7 i Vedlegg 1 til Prop. 1 LS (2010-2011) Skatter og avgifter 2011. Spørsmål om ytterligere støtte enn gjennom dagens fritak for trykte bøker, hører hjemme i de ordinære budsjettforhandlingene.

Jeg vil framheve at salg av e-bøker i Norge har vært merverdiavgiftspliktig siden 2001, og at det i

statsbudsjettet for 2011 ikke er forslått noen endringer i gjeldende rett. I 2011-budsjettet er det derimot forslått merverdiavgiftsplikt når norske forbrukere kjøper elektroniske tjenester (herunder e-bøker) fra utlandet. Dette vil bedre konkurransesituasjonen til norske elektroniske tjenester. Vi få da et regelverk hvor det for merverdiavgiften ikke spiller noen rolle om e-bøkene kjøpes i Norge eller i utlandet.

Når det gjelder *hvordan* eventuell støtte skal gis, viser jeg til at Kulturdepartementet i fjor oppnevnte et utvalg som skal foreta en helhetlig vurdering av bruk av tilskuddsordninger og andre økonomiske virkemidler, herunder merverdiavgiftsfritaket, på mediområdet. Mediestøtteutvalget vurderer nå innretningen på de ulike offentlige støtteordningene på mediområdet, inkludert e-aviser. Siden problemstillingene har likhetstrekk, kan det være naturlig at Regjeringen tar en gjennomgang av støtteregetimet for bøker når den skal gjennomgå utvalgets innstilling.

Jeg viser for øvrig til mitt brev 1. mars 2010 vedrørende Dokument 8:53 S (2009-2010).

